

Aleksandra Szymańska

Chwaszczyno, gm. Żukowo, woj.
gdańskie. Stanowisko 20

Informator Archeologiczny : badania 20, 44

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

CHWASZCZYNO, gm. Żukowo
woj. gdańskie
Stanowisko 20

Muzeum Archeologiczne
w Gdańsku

Badania prowadziła mgr Aleksandra Szymańska. Finansowało MA w Gdańsku. Drugi sezon badań. Osada grupy kaszubskiej kultury lużyckiej z przełomu epoki brązu i żelaza.

Nawiązano do sondażowych badań z 1982 r. Zbadano przestrzeń o powierzchni 81,75 m². Odkryto 3 jamy, jedna z nich półkolumna posiadała kształt regularnego prostokąta o wymiarach 2,60 x 1,90 m i głębokość 1,05 m. Wypełnisko jej stanowił brunatny i żółty piasek oraz duża ilość spalonych kawałków drewna. Inwentarz jamy: ceramika, fragment przędzika glinianego, polepa i węgiel drzewny. W pozostałych jamach, jak i warstwie kulturowej wystąpił jedynie materiał ceramiczny.

Dokumentacja i materiał znajdują się w MA w Gdańsku.

Badania będą kontynuowane.

DOBRZEJOWICE, gm. Żukowice
woj. legnickie
Stanowisko 2

patra
neolit

DOLICE
woj. szczecińskie
Stanowisko 40

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury Materialnej
Zakład Archeologii Nadodrza
Pracownia Archeologiczna
w Szczecinie

Badania prowadził mgr Stefan Wesołowski przy współudziale mgr. Henryka Kludra i Heleny Bona. Finansował IHKM PAN. Jedenaście sezon badań. Cmentarzysko kultury lużyckiej z IV okresu epoki brązu.

Przystąpiono do rozpoznania północno-zachodniej części cmentarzyska, z którą związany jest jeden z większych kurhanów /nr 7/ wstępnie rozpoznany w 1981 roku. Odwołano do dokumentacji kamienno-ziemne mogiły, aby następnie przejść do przekopania obiektu w jego części zachodniej /tzw. A i D/.

Kurhan nr 7 posiadał płaszcz ziemny przykrywający konstrukcje kamienno-ziemne mogiły. Opisuując najogólniej powyższe konstrukcje możemy tu wyróżnić: a/ krąg kamienny, b/ bruk wewnątrz kręgu, c/ wał kamienno-ziemny pierścieniowatego kształtu usytuowany centralnie. Eksploracja zachodniej połowy kurhanu pozwoliła na rozpoznanie obiektu pod względem zastosowanych form konstrukcyjnych, stratygraficznym, a także oceny funkcji mogiły.

1. Stratygrafia: a/ pierwszy poziom związany z warstwą brunatno-żółtego piasku ze szczątkami organicznymi, stanowił płaszcz ziemny kurhanu /miąższość 0,30-0,40 m/, który przykrywał krąg kamienny i zalegał poza kręgiem. Powstał w ten sposób spłaszczony pagórek w rucie poziomymy kołatego kształtu u podstawy o śr. około 20 metrów; b/ drugi poziom tworzyła warstwa żółtego piasku o miąższości 0,15-0,55 m przewarstwiona brunatnymi warstwami gliny. Warstwa ta zalega bezpośrednio na konstrukcji kamiennej kurhanu przykrywając bruk, wał oraz wnętrze leju powstałego w pierścieniowatym wale.

2. Konstrukcje kamienne zalegające pod powyższymi poziomami ziemnymi: a/ krąg kamienny wielowarstwowy o wysokości 0,60-0,80 m utworzony z dużych głazów; b/ bruk dwu, trzywarstwowy złożony z większych kamieni przewarstwionych żółtym piaskiem; c/ wał kamienno-ziemny w przekroju w przybliżeniu stożkowatego kształtu zbudowany z mniejszych otoczków przewarstwionych żółtym piaskiem. Wysokość wału wynosi od podstawy do szczytu 1,30-1,50 m, a szerokość stopy wału 2,60 m.

3. Lejowate wypełnisko ziemne pierścieniowatego wału: a/ warstwa humusowa o miąższości 0,20 m; b/ warstwa nasypowa żółtego piasku przewarstwiona warstewkami gliny, miąższość warstwy 0,40 m; c/ warstwa popielata o dużym nasyceniu szczątków organicznych, popiołu, nikłych śladów węglików drzewnych, przepalonych kosteczek ludzkich oraz ułamków naczyń. Poza tym przewarstwienia warstewkami brązowej gliny. Lejowate wypełnisko wyeksplorowano tylko częściowo.

4. Warstwy ziemne pod brukiem i wałem: warstwa brązowej gliny o miąższości 0,05-0,20 m z gładzowo występującymi spaleniznami o miąższości 0,05-0,15 m z zawartością przepalonych kosteczek, węglików drzewnych i ułamków naczyń. Opisana warstwa zalegała bezpośrednio pod brukiem i dochodziła częściowo pod wał, a także krąg kurhanu.

Kurhan nr 7 tak pod względem wielkości, jak też formy i zastosowanych konstrukcji nie ma dotychczas swego odpowiednika wśród badanych mogił na stan. 40 i 30. Mogiła ta posiadała płaszcz ziemny, którego powłokę były inne kurhany, tworzący pagórek u podstawy o śr. 20 metrów. Osnowę kurhanu stanowił wieniec /krąg/ kamienny wielowarstwowy, w przybliżeniu w rucie poziomym kołaty o wymiarach po linii S-N 11,50 m, a W-E 10,80 m. Wieniec powyższy może też być interpretowany pod względem kształtu jako lekki owal z